

Nr 306

Av herrar **Thapper** och **Kärlander**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till driften av lokala yrkesskolor.*

I årets statsverksproposition, åttonde huvudtiteln punkt 268 Bidrag till driften av lokala yrkesskolor, redovisas en framställning från överstyrelsen för yrkesutbildning om att statsbidrag, liksom fallet är när det gäller utbildning för industri- och hantverksyrken, skall få utgå för vid yrkesskola anordnad s. k. inbyggd skola för utbildning inom handelns och det husliga arbetets område, det sistnämnda området inkluderande även vårdyrken. Överstyrelsen har där åberopat också en särskilt gjord framställning med hemställan, att *Kungl. Maj:t* måtte inhämta riksdagens medgivande till att statsbidrag får utgå för vid inbyggd skola anordnad utbildning av sjukvårdsbiträden.

Departementschefen framhåller i frågan om bidrag till kostnaderna för utbildning av sjukvårdsbiträden, att han finner skäl tala för att statsbidrag må kunna utgå, då sådan utbildning anordnas vid inbyggd skola på sätt överstyrelsen angivit. Med hänsyn dels till att inbyggda kurser av nu ifrågavarande slag uttryckligen undantagits från statsbidragsgivningen, dels ock till att den verksamhet på området, som för närvarande bedrives, pågått för kort tid för att ge underlag för en säker bedömning av undervisningen, förklarar sig departementschefen emellertid inte beredd att tillstyrka den föreslagna ändringen av principerna för statsbidragsgivningen.

Förslag om ordnad utbildning för sjukvårdsbiträden framlades den 8 maj 1957 av en kommitté med representanter för Svenska landstingsförbundets styrelse, Svenska stadsförbundets sjukvårdsdelegation och Svenska kommunalarbetareförbundet. Förslaget innebar, att utbildningen skulle omfatta dels teoretisk undervisning, dels praktisk utbildning, den senare förlagd till sjukhus. Utbildningen skulle ordnas genom yrkesskolor. Statsbidrag har hittills endast kunnat utgå för den teoretiska undervisningen. För den praktiska utbildningen, som är »inbyggd» och för vilken lokalmässigt sjukvårdsanstalternas resurser tages i anspråk, har bidrag med nu gällande statsbidragsbestämmelser ej kunnat utgå.

Till inbyggd skola för industri och hantverk, där utbildningen i yrkesarbetet är förlagd till ett företag, utgår statsbidrag för denna undervisning med högst 13 000 kronor per år och avdelning. Statsbidrag till den teoretiska undervisningen utgår såsom för deltidskurs med för närvarande 9 kro-

nor 85 öre per undervisningstimme. Överstyrelsen har föreslagit, att statsbidrag till den praktiska utbildningen skall, när det gäller husligt arbete och vårdyrken, utgå med 10 800 kronor för år och avdelning och till den teoretiska undervisningen i enlighet med vad som gäller för deltidskurs.

Hösten 1957 kom här avsedda kurser till stånd inom två landstingskommuner. År 1958 anordnades kurser inom ytterligare sex landstingskommuner och i Göteborgs stad. Under första halvåret 1959 beräknas verksamheten kunna starta inom ytterligare sexton landstingskommuner och fyra landstingsfria städer. Sammanlagt torde i år 1 500—2 000 elever kunna utbildas. Utbildningen är så ordnad, att eleverna först deltagar i en fyra—fem veckors teoretisk kurs, därefter följer praktisk utbildning under nio månader på sjukvårdsinrättningar av olika slag och så avslutas kursen med två veckors teoretisk undervisning. De teoretiska kurserna ordnas av kommunala (lokala) yrkesskolor eller landstingskommunala yrkesskolor.

Verksamheten har såsom framgår redan nått stor omfattning och har pågått så lång tid, att erfarenheter hunnit erhållas. De är, enligt vad vi erfarit, mycket goda. Icke minst i nuvarande arbetsmarknadsläge är det angeläget att denna kursverksamhet snabbt utbygges i erforderlig omfattning. Det pågår enligt vad som meddelats oss överväganden att på liknande sätt ordna utbildning även för andra kategorier av vårdpersonal.

Det är av stort allmänt intresse, att utbildning av vårdpersonal kan ske på bästa möjliga sätt. Olägenheter är förenade med att den nu förekommande utbildningen av sjukvårdsbiträden icke är organiserad såsom en enhet vad gäller praktisk och teoretisk utbildning. Respektive yrkesskolor behöver ha sin hand över eleverna under hela utbildningstiden och hela utbildningen bör ses såsom en enhet. Så skulle bliva fallet, om kurserna, såsom överstyrelsen för yrkesutbildning föreslagit, vore statsunderstödda »inbyggda skolor» med hela utbildningsgången reglerad genom av överstyrelsen fastställda undervisningsplaner.

Med stöd av det anförda får vi föreslå,

att riksdagen måtte besluta, att statsbidrag skall utgå såsom till inbyggd skola för av yrkesskola anordnade, här avsedda kurser för utbildning av vårdpersonal,

samt att statsbidraget måtte fastställas i enlighet med av överstyrelsen för yrkesutbildning framlagt förslag.

Stockholm den 27 januari 1959

Fridolf Thapper

Harald Kärlander